

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра педагогічної та вікової психології

Професор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. З. Антонюк С. В. *З. Антонюк*

Протокол № 2 від «16» жовтня 2019 р.

№981610219

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

ЕКОЛОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Підготовки бакалавр

Спеціальності 053 Психологія

Освітньо-професійної програми Психологія

Практична психологія

Луцьк – 2019

Програма нормативної навчальної дисципліни "Екологічна психологія" підготовки освітнього ступеня бакалавр, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія, за освітньо-професійною програмою Психологія, Практична психологія

Розробник:

Дмитріюк Н.С. кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогічної та вікової психології

Рецензент:

Хлівна О. М., доцент, кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної та клінічної психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри педагогічної та вікової психології

протокол № 1 від 30 серпня 2019 р.

Завідувач кафедри: (проф. Гошовський Я. О.)

Програма навчальної дисципліни

схвалена науково-методичною комісією факультету психології

протокол № 1 від 4 серпня 2019 р.

Голова науково-методичної
комісії факультету _____

(доц. Іванашко О.Є.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни За планом 2017 року
Денна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки 053 Психологія Психологія. Практична психологія Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 180/ 6		Рік навчання 1
		Семестр 1
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції 30 год.
		Практичні (семінарські) 30 год. Лабораторні 30 год. Індивідуальні 0 год.
		Самостійна робота 78 год.
		Консультації 12 год.
Форма контролю: залік		

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки 053 Психологія Психологія Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 180/6		Рік навчання 1
		Семестр 1
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 8 год. Лабораторні 8 год. Індивідуальні 0 год.
		Самостійна робота 132 год.
		Консультації 22 год.
Форма контролю: залік		

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»	05 Соціальні та поведінкові науки 053 Психологія Психологія Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 1
		Семестр 1
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції 6 год.
		Практичні (семінарські) 4 год. Лабораторні 2 год. Індивідуальні 0 год.
		Самостійна робота 94 год.
		Консультації 14 год.
Форма контролю: залік		

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ.

Навчальна дисципліна «Екологічна психологія» належить до прикладних дисциплін і базується на знаннях про загальні закономірності, механізми функціонування психіки людини при взаємодії з навколишнім середовищем. Мета навчальної дисципліни «Екологічна психологія» полягає у формуванні у студентів теоретичних знань про особливості розвитку екологічної свідомості людини та практичних умінь щодо технік та прийомів діагностики екологічної свідомості у практичній діяльності психолога.

Завданнями дисципліни «Екологічна психологія» є:

- знання науково-теоретичних основ сучасної екологічної психології;
- оволодіння понятійним і термінологічним категоріальним ладом дисципліни екологічної психології ;
- вивчення в межах низки сучасних практичних психологічних напрямів, технік, прийомів діагностики екологічної свідомості людини.
- оволодіння методами та методиками діагностики вивчення екологічної свідомості, ставлення до довкілля, екологічних цінностей особистості.

Вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на знаннях, які студенти отримали впродовж вивчення таких навчальних дисциплін як, «Фізіологія», «Психологія», «Вікова психологія», «Педагогічна психологія», «Соціальна психологія», «Психодіагностика», «Соціологія», «Педагогіка». Зміст дисципліни розкривають три блоки: теоретичний, практичний та блок індивідуальної роботи.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця вивчення дисципліни студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- методологічні підходи до вивчення екологічної психології;
- основні методи психологічного дослідження в екологічній психології;
- сфери застосування знань з екологічної психології;
- визначати особливості вікового розвитку екологічної свідомості;
- користуватися діагностичними методиками визначення основних параметрів екологічної психології;
- складати корекційні програми щодо формування екологічної свідомості особистості;
- аналізувати тексти зі списку літератури.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ для денної форми навчання

Назви змістовних модулів і тем	Усього	Лекції	Практичні (семінари)	Лабор.	Самост. робота	Конс.
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи екологічної психології						
Тема 1. Вступ до екологічної психології	11	2	2	2	5	
Тема 2. Предмет і завдання екологічної психології	11	2	2	2	5	
Тема 3. Методологічні проблеми екологічної психології	13	2	2	2	5	2
Тема 4. Основні поняття екологічної свідомості	13	2	2	2	5	2
Тема 5. Методи вивчення екологічної психології	11	2	2	2	5	
Разом за модулем 1	59	10	10	10	25	4
Змістовий модуль 2. Психіка людини і навколишнє середовище						
Тема 6. Суб'єктивне сприйняття навколишнього середовища	13	2	2	2	5	2
Тема 7. Психологічні аспекти	11	2	2	2	5	
Тема 8. Фактори навколишнього середовища та її вплив на психіку людини	22	2	4	4	10	2
Тема 9. Суб'єктивне ставлення до навколишнього середовища	13	4	2	2	5	
Разом за модулем 2	59	10	10	10	25	4
Змістовий модуль 3. Екологічна свідомість як ключове поняття екологічної психології						
Тема 10. Сутність екологічної свідомості. Вікові аспекти формування екологічної свідомості	15	2	2	2	7	2
Тема 11. Екопсихологічні підходи в екологічній освіті	17	2	2	4	7	2
Тема 12. Екстремальні явища і ситуації в навколишньому середовищі та їх суб'єктивне сприйняття	16	3	4	2	7	
Тема 13. Психологічні аспекти пост чорнобильської ситуації	14	3	2	2	7	
Разом за модулем 3	62	10	10	10	28	4
Всього годин	180	30	30	30	78	12

Інформаційний обсяг дисципліни для заочної форми навчання

Назви змістовних модулів і тем	Усього	Лекції	Практичні (семінари)	Лабор.	Самост. робота	Конс.
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи екологічної психології						
Тема 1. Вступ до екологічної психології	14	1		1	10	2
Тема 2. Предмет і завдання екологічної психології	13	1			10	2
Тема 3. Методологічні проблеми екологічної психології	15	1	1	1	10	2
Тема 4. Основні поняття екологічної свідомості	14	1		1	10	2
Тема 5. Методи вивчення екологічної психології	13		1		10	2
Разом за модулем 1	69	4	2	3	50	10
Змістовий модуль 2. Психіка людини і навколишнє середовище						
Тема 6. Суб'єктивне сприйняття навколишнього середовища	13	1		1	10	1

Тема 7. Психологічні аспекти	14	1	1	1	10	1
Тема 8. Фактори навколишнього середовища та її вплив на психіку людини	13	1	1		10	1
Тема 9. Суб'єктивне ставлення до навколишнього середовища	15	1	1	1	10	2
Разом за модулем 2	55	4	3	3	40	5
Змістовний модуль 3. Екологічна свідомість як ключове поняття екологічної психології						
Тема 10. Сутність екологічної свідомості. Вікові аспекти формування екологічної свідомості	14	1	1		10	2
Тема 11. Екопсихологічні підходи в екологічній освіті	14		1	1	10	2
Тема 12. Екстремальні явища і ситуації в навколишньому середовищі та їх суб'єктивне сприйняття	15	1		1	12	1
Тема 13. Психологічні аспекти пост чорнобильської ситуації	13		1		10	2
Разом за модулем 3	56	2	3	2	42	7
Всього годин	180	10	8	8	132	22

**Інформаційний обсяг дисципліни
для заочної форми навчання
на базі освітньо-кваліфікаційного рівня
«молодший спеціаліст»**

Назви змістовних модулів і тем	Усього	Лекції	Практичні (семінари)	Лабор.	Самост. робота	Конс.
Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи екологічної психології						
Тема 1. Вступ до екологічної психології	13	1			10	2
Тема 2. Предмет і завдання екологічної психології	12				10	2
Тема 3. Методологічні проблеми екологічної психології	14	1	1		10	2
Тема 4. Основні поняття екологічної свідомості	13		1		10	2
Тема 5. Методи вивчення екологічної психології	12				10	2
Разом за модулем 1	64	2	2	0	50	10
Змістовний модуль 2. Психіка людини і навколишнє середовище						
Тема 6. Суб'єктивне сприйняття навколишнього середовища	11	1			10	
Тема 7. Психологічні аспекти	11			1	10	
Тема 8. Фактори навколишнього середовища та її вплив на психіку людини	13	1	1		10	1
Тема 9. Суб'єктивне ставлення до навколишнього середовища	11				10	1
Разом за модулем 2	46	2	1	1	40	2
Змістовний модуль 3. Екологічна свідомість як ключове поняття екологічної психології						
Тема 10. Сутність екологічної свідомості. Вікові аспекти формування екологічної	2	1			1	

свідомості						
Тема 11. Екопсихологічні підходи в екологічній освіті	4		1	1	1	1
Тема 12. Екстремальні явища і ситуації в навколишньому середовищі та їх суб'єктивне сприйняття	2	1			1	
Тема 13. Психологічні аспекти пост чорнобильської ситуації	2				1	1
Разом за модулем 3	10	2	1	1	4	2
Всього годин	120	6	4	2	94	14

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Завдання для самостійного опрацювання включають самостійну підготовку студента і написання рефератів. на одну із запропонованих тем з використанням текстового матеріалу, які повноцінно розкриватимуть зміст теми.

1. Методологічні проблеми становлення і розвитку екологічної психології.
2. Актуальність екологічної психології, її зв'язок з іншими науками.
3. Основні властивості екологічної свідомості та її прояви у людини.
4. Соціально-психологічні форми екологічної свідомості в умовах екологічної кризи.
5. Вплив екологічної інформації на формування самосвідомості індивіда.
6. Емоції як регулятори пізнавальних і вольових процесів у суб'єктивному ставленні людини до дійсності.
7. Психологічні механізми сприйняття екопсихологічної інформації.
8. Формування суб'єктивного ставлення до природи на різних етапах онтогенезу.
9. Проблема суб'єктивного ставлення до природи в екологічній психології.
10. Специфіка суб'єктивного сприйняття природних об'єктів.
11. Співвідношення гносеологічного аспекту в системі сприйняття світу з особистою системою уявлень людини.
12. Загальні закономірності розвитку суб'єктивного ставлення до природи в онтогенезі.
13. Суб'єктивне ставлення до природи в дошкільному і молодшому шкільному віці.
14. Особливості ставлення до природи в підлітковому віці.
15. Ставлення до природи в юнацькому віці.
16. Особливості мислення дітей дошкільного віку та специфіка екологічної свідомості дошкільника.
17. Екологічна криза як криза антропоцентричної свідомості.
18. Особливі функції психолого-педагогічної взаємодії особистості з природою.
20. Формування системи знань і навиків взаємодії з природою в умова навчання.
21. Вплив екологічних знань на формування адекватної поведінки учнів до об'єктів природи.
21. Суб'єктивний образ світу – основна теоретична база екологічної свідомості.
22. Екопсихологічні основи української національної культури.
23. Явище натуралізації в українській ментальності.
24. Етапи становлення екологічної поведінки людини.
25. Становлення та розвиток екологічної ментальності.
27. Екологічна етика як засіб соціальної регуляції поведінки людей щодо природи.
28. Еколого-етичні принципи взаємодії суспільства з природою.
29. Формування екологічного стилю мислення сучасної особистості.
30. Основні норми екологічної етики.

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів за модулями

Поточний контроль (маx = 40 балів)	Модульний контроль (маx =60балів)	Загальна кількість балів
---	--	---------------------------------

Модуль 1											Модуль 2				
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2					Змістовний модуль 3	МКР '1	МКР 2			
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	тема	тема	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	№ 1-7	№ 8-13	
4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30	30	

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90-100	Відмінно	Зараховано
82-89	Дуже добре	
75-81	Добре	
67-74	Задовільно	
60-66	Достатньо	
1-59	Незадовільно	Не зараховано (з можливістю повторного складання)

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Астапенко Т.С. Формування екологічної свідомості / Т. С. Астапенко // Екологічний вісник.- 2006.- № 2.- С. 28-30.
2. Ашихмина Т.Я. Экологический мониторинг в школе / Т. Я. Ашихмина // Экология и жизнь.- 2006.- № 2.- С. 31-38.
3. Буровский А.М. Эволюция экологического образования / А. М. Буровский // Экология и жизнь .- 2006.- № 2.- С. 31-38.
4. Бех І.Д. Духовні цінності в розвитку особистості / І. Д. Бех // Педагогіка і психологія.- 1997 № 1 (14).- С. 30-35.
5. Боришевський М.Й. Духовні цінності в становленні особистості / М. Й. Боришевський // Педагогіка і психологія.- 1997 № 1 (14).- С. 144-150.
6. Джигирей В. С. Екологія та охорона навколишнього середовища [Текст] / В. С. Джигирей. – К. – 2007. – 186 с.
7. Дерябо С. Д., Ясвин В. А. Экологическая психология и педагогика [Текст] / С. Д. Дерябо, В. А. Ясвин. – Ростов н/ Д: Феникс. – 1998. – 477 с.
8. Дерябо С. Д. Экологическая психология: диагностика экологического сознания [Текст] / С. Д. Дерябо. – М.: Моск. Психолого-социальный институт. – 1999. – 304 с.
9. Дерябо С.Д. Феномен субъективного восприятия природных объектов / С. Д. Дерябо // Вопросы психологии.- 2002.- № 1.- С. 45-59.
10. Дерябо С.Д. Экологическая педагогика и психология / С. Д. Дерябо., В. А. Ясвин. - Ростов-на-Дону. - Феникс. - 1996.- 146 с.
11. Дерябо С.Д., Здоровье как предмет экологической диагностики / С. Д. Дерябо, В. А. Ясвин, В. И. Панов // Прикладная психология. - 2000.- № 4.- С. 52-66.
12. Дерябо С.Д. Экологическая психология: диагностика экологического сознания [Текст] / С. Д. Дерябо.- М. - 1999.- 304 с.
13. Дерябо С.Д. Слагаемые экологического сознания / С. Д. Дерябо, В. А. Ясвин // Экология и жизнь. - 2006. - № 9 С. 11-16.
14. Зимбардо Ф., Ляйппе М. Социальное влияние [Текст] / Ф. Зимбардо, М. Ляйппе. – СПб.: Питер. – 2000. – 488 с.
15. Ермаков Д.С. Экологические проблемы в детских рисунках / Д. С. Ермаков // Вопросы психологии. - 2003.- № 1.- С. 12-17.

16. Калмыков А.А. Введение в экологическую психологию [Текст] / А. А. Калмыков.- М.: МНЭПУ. - 1999.- 127 с.
17. Камыков А.А. Экопсихология: переформирование сознания / А. А. Калмыков // Экология и жизнь.- 2006. - № 4.- С.32-35.
18. Касимов Н.С. От экологического образования к образованию для устойчивого развития / Н. С. Касимов // Экология и жизнь. - 2006.- № .- С. 30-35.
19. Крисаченко В.С. Екологічна культура: теорія і практика [Текст] / В. С. Крисаченко.- К.: Заповіт. - 1996. - 352 с.
20. Козак В. Екологія стан душі / В. Козак, М. Курик // Краєзнавство. - 2005 № 8.-С. 1-4.
21. Колесник М.О. Форми, засоби та методи екологічного виховання учнів / М. О. Колесник // Екологічний вісник.- 2006.- № 3.- С. 15-19.
22. Кряж І. В. Особливості репрезентації в свідомості відношень "людина - природа": автореф дис. ... канд.. психол. наук / І. В. Кряж. – Харків. - 1995. – 18 с.
23. Львовочкіна А. М. Екологічна психологія [Текст] / А. М. Львовочкіна. – К.: Меленіум - 2003. – 120 с.
24. Львовочкіна А. М. Основи екологічної психології [Текст] / А. М. Львовочкіна. – К.: МАУП - 2004. – 136 с.
25. Мамешина О.С. Психологічні особливості формування екологічної культури учнівської молоді / О. С. Мамешина // Педагогіка і психологія професійної освіти: результати досліджень і перспективи / За ред. І.А.Зязюна. - К., 2003. - С. 650-660.
26. Мамешина О.С. Методики екопсихологічного дослідження / О. С. Мамешина // Практична психологія та соціальна робота. - 2005.- № 2 С 21-28.
27. Мамешина О.С. Методики екопсихологічного дослідження / О. С. Мамешина // Практична психологія і соціальна робота. - 2005.- № 3.- С. 62-73.
28. Мамешина О.С. Диагностика экологического сознания [Текст] / О. С. Мамешина.- Николаев.- “Атолл”. - 2002.- 48 с.
29. Марученко І.В. Формування екологічної культури учнів / І. В. Марученко // Рідна школа.- 2003 № 8.- С. 50-51.
30. Москвичов С.Г. Психологічні наслідки Чорнобиля. Соціальна допомога потерпілим [Текст] / С. Г. Москвичов. – Київ – Сан-Франциско, 2005. – 238с.
31. Панов В.И. Введение в экологическую психологию [Текст] / В. И. Панов. - М.: МНЭПУ, 2001.- 146 с.
32. Потапчук Л. В. Екологічна психологія [Текст] / Л. В. Потапчук. – Луцьк: Вежа-Друк, 2012. – 212 с.
33. Рудеміно-Дусятська О. В. Екологічна психологія [Текст] / О. В. Рудеміно-Дусятська. – К.: Інститут післядипломної освіти Київського національного університету ім.. Т. Г. Шевченка. – 2001. – 71 с.
34. Салтовський О. І. Основи соціальної екології [Текст] / О. І. Салтовський. – К.: МАУП. – 1997. – 168 с.
35. Скребец В.А. Экологическая психология [Текст] / В. А. Скребец. - К.: МАУП. - 1999. - 120 с.
36. Скребец В.А. Психологическая диагностика: Учебное пособие [Текст] / В. А. Скребец. - К.: МАУП. - 1999.- 120 с.
37. Скребець В.А. Екологічна свідомість: історичний розвиток, сучасний стан, психологічна діагностика [Текст] / В. А. Скребець.- Чернівці. - 1997.- 177 с.
38. Сучасні технології надання соціально-психологічної допомоги населенню, що постраждало внаслідок Чорнобильської катастрофи [Текст]. – К.: Чорнобильінформ. - 2000. – 178 с.
39. Тарасенко Г.С. Естетична цінність природи в системі стратегічних орієнтирів екологічного виховання / Г. С. Тарасенко // Педагогіка і психологія .- 1997.- № 1.- С. 170-177.
40. Черноушек М. Психология жизненной среды [Текст] / М. Черноушек. - М.: Мысль. - 1989.- 497 с.
41. Шевченко С.І. Екологічна освіта як засіб формування особистісних цінностей / С.І. Шевченко //Рідна школа. - 2000.- № :- С. 60-62.
42. Яковенко С. І. Психологія людини за умов радіологічного лиха [Текст] / С. І. Яковенко. – К.: Чорнобильінформ. - 1996. – 173 с.
43. Ясвин В.А. Психология отношения к природе [Текст] / В. А. Ясвин. - М.: Смысл, 2000.-

379 с.

44. Ясвин В.А. Психолого-педагогическая коррекция субъективного отношения к природе в процессе экологического образования / В. А. Ясвин // Вопросы психологии. - 1998.- № 4.- С. 3-13.

45. Ялышева Л.В. Экологическое воспитание / Л. В. Ялышева // Школа. - 2003.- С. 67-74.

8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛКУ

9. Предмет, завдання екологічної психології.
10. Актуальність і проблеми еколого-психологічних досліджень
11. Основні напрямки екологічної психології
12. Основні методи дослідження в екопсихології
13. Сутність проєктивних методів в екологічній психології
14. Метод спостереження і його види.
15. Експериментальні екопсихологічні методи, процедура їх проведення.
16. Діагностичні екопсихологічні методи. Процедура їх проведення.
17. Креативні методи. Шкальні техніки. Їх застосування в екопсихології
18. Фактори екологічного середовища та їх взаємодія з людським фактором
19. Вплив криз і катастроф на екологічну свідомість
20. Фактори виникнення екологічних катастроф
21. Підходи до визначення поняття «середовище»
22. Параметри функціонального включення індивіда в середовище
23. Класифікація факторів екологічного середовища, що впливають на психіку людини
24. Категорія суб'єкта в екологічній психології. Характеристика суб'єкта
25. Суб'єктивне сприйняття природи. Сутність суб'єктивного сприйняття
26. Проблема ставлення у психології особистості
27. Суб'єктивне ставлення особистості до природи
28. Екологічна свідомість, її властивості
29. Індивідуальна екологічна свідомість її структура
30. Групова екологічна свідомість. Масові явища екологічної свідомості
31. Поняття особистісного смислу. О.М.Леонтьєв про значення терміну «особистісний смисл»
32. Концепція С.Л.Рубінштейна про категорію «ставлення»
33. Параметри суб'єктивного ставлення до довкілля
34. Типологія суб'єктивного ставлення до довкілля
35. Індивідуальні відмінності суб'єктивного ставлення до природи
36. Віковий підхід до формування екологічної свідомості
37. Дошкільний вік і формування суб'єктивного образу світу. Екологія дитячої іграшки
38. Ставлення до довкілля у молодшому шкільному віці
39. Відносини з довкіллям у підлітковому віці
40. Ставлення до довкілля в юнацькому віці
41. Екологічна свідомість у зрілому віці
42. Завдання екопсихологічної освіти і виховання
43. Соціально-психологічні методи в екологічному вихованні та екологічній освіті
44. Психологічні проблеми екологічної освіти
45. Зміст поняття «екологічна етика». Зв'язок екологічної етики з психологією
46. Особливості екологічних та етичних норм
47. Моральна регуляція і психічні механізми регулятивної діяльності людини
48. Радіологічна психологія як новий напрямок в екопсихології, особливості його створення.
49. Методологічні проблеми екологічної психології
50. Методологічні особливості екологічного підходу за психологією Дж.Гібсона
51. Методологічні принципи екопсихологічного підходу за Ю.Швалбом
52. Сутність поняття «екологічна криза». Типологія, ієрархічний статус екологічних криз

53. Поняття «екологічна катастрофа». Типи катастроф
54. Соціально-психологічні фактори наслідків катастроф. Межі знань, дисфункції в культурі, прорахунки, злочини
55. Соціально-психологічні проблеми екологічних катастроф. Паніка, чутки
56. Розвиток екологічної психології в Україні. Специфіка вітчизняної екопсихології
57. Соціально-психологічні проблеми та характеристика постчорнобильської ситуації
58. Психологічна допомога потерпілим від природних та техногенних катастроф
59. Діагностика ставлення особистості до природи. Методика «Ставлення до навколишнього середовища»
60. Методика використання тесту М.Люшера в екологічній психології
61. Методика «Незакінчені речення» екологічного спрямування
62. Модифікований тест фрустрації Розенцвейга, його застосування в екологічній психології
63. Методика екоціннісних орієнтацій. Тест «Екоціннісні диспозиції»
64. Діагностика рівня розвитку й структури інтенсивності суб'єктивного ставлення до природи. Опитувальник «Натурофіль»
65. Методика діагностики домінантності ставлення до природи. Тест «Домінанта»
66. Методика діагностики домінуючої установки до природи. Тест «ЕЗОП».
67. Діагностика провідного типу мотивації взаємодії з природними об'єктами. Тест «Альтернатива»
68. Діагностика екологічного підходу до конструювання суб'єктивного світу. Тест Світу